

33/2025

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Kuulutus
15.9.2025

VN/5553/2024

1/1

KUULUTUS LUNASTUSLUPAPÄÄTÖKSESTÄ

Valtioneuvosto on 11.9.2025 pidetyssä yleisistunnossaan antanut lunastusluvan ja ennakkohaltuunottoluvan Kannisto Wind Oy:lle Kannisto–Honkakangas 400 kV voiman- ja tiedonsiirtolinjojen käyttöoikeuden lunastamista varten Halsuan kunnassa.

Lunastuslupapäätös on nähtävillä työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivuilla 15.9.2025–22.10.2025. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä edellä mainitusta julkaisemisajankohdasta.

Erityisasiantuntija
Samu Laululehto

LIITTEET

Lunastuslupapäätös valitusosoituksineen

Halsuan kunnan ilmoitustaulu
Julkipantu 19/9 2025
Poistettu /

Ilmoitustaulun hoitaja

Valtioneuvoston päätös Kannisto Wind Oy:n hakemukseen saada kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29 päivänä heinäkuuta 1977 annetussa laissa (603/1977, jäljempänä lunastuslaki) tarkoitettu lunastuslupa ja ennakkohaltuunottolupa (Kannisto–Honkakangas 400 kV).

Annettu Helsingissä 11 päivänä syyskuuta 2025

HAKEMUS

Kannisto Wind Oy (jäljempänä hakija) on 15.2.2024 saapuneella hakemuksellaan pyytänyt lunastuslain 5 §:n mukaista lunastuslupaa 400 kV sähkönsiirtojohdon ja tiedonsiirtolaitteiden pysyvää käyttöoikeutta varten hakemuksessa ja sen liitteissä osoitetulla alueella Halsuan kunnassa. Hakija on hakenut lunastettavalle omaisuudelle lunastuslain 58 §:n mukaista ennakkohaltuunottolupaa. Hakija on pyytänyt lunastuksen kohteen jätettävän vähemmän tärkeiltä osiltaan lunastustoimituksessa määrättäväksi lunastuslain 10 §:n mukaisesti.

Lunastus alkaa kiinteistöltä 74-402-6-145 Tofferi ja päättyy kiinteistölle 74-405-130-0 Kettukangas. Johdon pituus on noin 10,8 kilometriä.

Hakijan tarkoituksena on rakentaa uusi 400 kV voimajohto Kanniston ja Honkakankaan sähköasemien välille. Uudella voimajohdolla on tarkoitus liittää Kanniston tuulivoimapuisto kantaverkkoon. Honkakankaan tuulivoimapuiston sähköasemalta sähkönsiirto toteutetaan erillisellä Honkakangas–Halsua 400 kV voimajohdolla suunnitteilla olevalle kantaverkonhaltija Fingrid Oyj:n Halsuan sähköasemalle, jonka kantaverkonhaltija on osoittanut tuulivoimapuistojen liittymispisteeksi. Hakija on arvioinut, että voimajohdon rakentaminen voisi alkaa vuosien 2025–2026 aikana.

Lunastettavan johtoaukean leveys on 42 metriä. Johtoaukean molemmin puolin lunastetaan 10 metriä leveät reunavyöhykkeet. Rakennusrajoitus koskee koko johtoaluetta reunavyöhykkeineen. Johto sijoittuu noin 6,8 kilometrin osuuden olemassa olevan johtokäytävän viereen, jolloin johtokäytävä levenee noin 39 metriä. Pylvästyypinä käytetään pääosin harustettua teräsputkipylvästä tai vapaasti seisovaa pylväsrakennetta. Hakemukseen liitetyissä johtoaluekuville on tarkemmin esitetty tarvittavat johtoalueet sekä käytettävät pylvästyypit.

Energiavirasto on 2.4.2024 myöntänyt hankkeen ensimmäiselle ja toiselle vaiheelle sähkömarkkinalain (588/2013) 14 §:n mukaiset hankeluvat. Liittyminen toteutetaan ensimmäisessä vaiheessa johdonvarsiliityntänä Alajärvi–Eltoneva 400 kV voimajohtoon ja toisessa vaiheessa Halsuan sähköasemalle.

Hakija on vaihtunut 13.8.2025 saapuneen ilmoituksen ja siihen liitetyn 22.11.2024 päivätyn siirtosopimuksen perusteella Halsuan Tuulivoima Oy:stä Kannisto Wind Oy:ksi.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Voimajohtohankkeesta on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, jäljempänä YVA-laki) mukainen ympäristövaikutusten arviointimenet-

tely (YVA). Ympäristövaikutusten arviointiselostus on julkaistu keväällä 2023 ja yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä on annettu 11.8.2023. Hankkeen lähtökohtana on aiheuttaa mahdollisimman vähän haittaa alueen käytölle, lähialueen asukkaille ja ympäristölle. Pyrkimyksenä on ollut mahdollisimman suurelta osin uuden voimajohdon sijoittaminen nykyisten voimajohtojen yhteyteen. Johto on suunniteltu uuteen maastokäytävään alueilla, joilla sen tulee väistää asutusta ja esimerkiksi suojelullisesti tärkeitä suoalueita. Lisäksi reittisuunnittelussa on huomioitu alueen rakentamisolosuhteet. Vaikutusarvioinnin painopiste on merkittäviksi arvioiduissa ja koetuissa vaikutuksissa, joita tässä hankkeessa ovat yhteisvaikutukset nykyisten ja rakenteilla olevien voimajohtojen sekä Halsuan tuulivoimapuiston kanssa, vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyisyyteen sekä vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön.

Arviointiselostuksessa on tutkittu voimajohdolle kolmea vaihtoehtoista reittiä sekä nollavaihtoehtoa (VE0–VE4). Vaihtoehto 1 kulkee olemassa olevan johtokäytävän rinnalla sen länsipuolella Honkakankaan päädyssä Purolan kylän läpi Kalettomanjärven kohdalle, josta reitti haarautuu Katajajärven vierestä Kanniston tuulivoimapuistoalueelle. Vaihtoehto 2 kulkee olemassa olevan johtokäytävän rinnalla sen länsipuolella Honkakankaan päädyssä haarautuen ennen Purolan kylää Lintukangasta kohti ja kulkien uudessa maastokäytävässä Katajajärven ja Katajajärvennevan ohi, minkä jälkeen reitti palaa olemassa olevan johtokäytävän rinnalle sen länsipuolelle. Vaihtoehto 3 kulkee olemassa olevan johtokäytävän rinnalla sen itäpuolella Honkakankaan päädyssä haarautuen ennen Purolan kylää Lirisevänkangasta kohti ja kulkien uudessa maastokäytävässä Kalettomanjärven, Katajajärvennevan ja Junkisuon ohi, minkä jälkeen reitti palaa olemassa olevan johtokäytävän rinnalle sen itäpuolelle. Nollavaihtoehdossa johtoa ei toteuteta.

Arviointiselostuksen mukaan merkittävimmät kielteiset vaikutukset kohdistuvat yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, kasvillisuuteen, luontotyypeihin ja suojelualueisiin. Vaihtoehdossa 1 yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön sekä maisemaan kohdistuvat vaikutukset nousevat merkittäväksi linjauksen läheisyydessä sijaitsevan asuin- ja lomarakennuksen osalta Purolan kylän kohdalla Pahkapuron läheisyydessä. Samoin vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen melun ja maiseman muutoksen kannalta nousevat merkittäväksi edellä mainitun asuin- ja lomarakennuksen osalta vaihtoehdossa 1. Kasvillisuus- ja luontotyyppien sekä suojelualueiden osalta vaihtoehdolla 3 on merkittävimmät kielteiset vaikutukset, koska sen varrelle ja läheisyyteen sijoittuu eniten arvokkaita monimuotoisuuskohteita. Vaihtoehto 3 aiheuttaa soidensuojelun täydennysehdotuksessa listatuille Ärmätinnevan ja Hautanevan soille sekä Katajajärvennevan valtion luonnonsuojelualueeksi varatulle alueelle merkittäviä haitallisia vaikutuksia heikentäen suoalueiden ekologista jatkuvuutta sekä luonnontilaa ja -maisemaa.

Kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia arvioidaan aiheutuvan maisemaan, linnustoon ja muuhun eläimistöön. Maisemallisia vaikutuksia muodostuu Lestijärventielle ja Pahkajoen jokilaaksolle, merkittävimmät maisemalliset vaikutukset kohdistuvat Ketolan asuin- ja lomarakennukselle vaihtoehdossa 1, vaikutukset eivät kuitenkaan kokonaisuudessaan ole merkittäviä laajemmassa maisemassa. Linnustoon potentiaalisesti suurimmat vaikutukset ovat avosoiden lähetyvillä, vaikutuksien ennakoitua olevan selvästi pienimmät vaihtoehdossa 1, vaikutuksia on mahdollista pienentää huomiorakenteilla ja rakentamisen ajoittamisella. Muun eläimistön osalta alueella esiintyy suojelullisesti arvokkaasta lajistosta ainakin suurpetoja, pohjanlepakoita, metsäpeuroja ja viitasammakoita, liitoravaa ei ole havaittu inventoinneissa. Alueella ei sijaitse merkittäviä metsäpeuran vaarallisuusalueita, jolloin vaikutukset jäävät kokonaisuutena vähäisiksi. Hanke on osittain

Perhon susireviirin reuna-alueella ja vaikutukset reviiriin ovat epätodennäköisiä. Vaih-toehto 1 sijaitsee käytännössä kokonaan vähäarvoisilla biotoopeilla eläimistön suhteen ja on vaikutuksiltaan vähäisin.

Yhteisvaikutusarvioinnissa on huomioitu Halsuan tuulivoimahanke, Halsuan sähköase-mahanke, Kettukangas–Hanhikankaan tuulivoimahankkeen sähkönsiirtovaihtoehto SVE3, Eltoneva–Alajärvi voimajohtohanke ja Jylkkä–Alajärvi voimajohtohanke. Hankkeen merkittävimmät maisemalliset vaikutukset kohdistuvat lähialueelle ja erityi-sesti johtokäytävään, jolloin yhteisvaikutuksia muodostuu pääosin toisten voimajohto-jen kanssa, jotka sijoittuvat hankkeen voimajohtojen viereen samaan johtokäytävään. Suunnittelun lähtökohtana on ollut sijoittaa uusi voimajohto enimmäkseen olemassa olevien voimajohtojen rinnalle, mutta lisäys voimajohtojen määrään aiheuttaa luonto-vaikutuksia aikaisempaa laajemmalle alueelle. Vaikutukset aiheutuvat leveästä pysy-västi avoimesta voimajohtoalueesta, joka pirstoo metsäalueiden yhtenäisyyttä sekä siellä elävien lajien elinympäristöjä. Alueella sijaitsee useita luonnontilaisia laajoja suo-alueita, joihin kohdistuvat yhteisvaikutukset voivat heikentää luontotyyppien ekologista yhtenäisyyttä ja luonnontilaa. Häiriö- ja estevaikutukset linnuille ja eläimistölle sekä törmäysvaikutukset linnustolle voivat kertautua, päiväpetolintujen törmäyksiä voidaan estää tehokkaasti lintuestepalloilla.

Haittojen ehkäisyn ja lieventämisen osalta keskeiseksi lieventämiskeinoksi on arvioin-tiselostuksessa todettu pylväiden sijoittelu. Pylväiden sijoittaminen puuston tai metsän-reunan taakse maisemallisesti herkillä alueilla voidaan lieventää maisemavaikutuksia ja asutuksen viihtyisyyttä. Pylvässijoittelulla voidaan lieventää vaikutuksia myös arvok-kaille luontokohteille sekä vesistöille. Linnuston ja eläimistön osalta vaikutuksia voi-daan lieventää ajoittamalla rakennustyöt pesimä- ja lisääntymiskauden ulkopuolelle. Lintujen törmäyksiä voidaan estää tehokkaasti merkinnöillä ja asentamalla lintuestepal-loja voimajohdon ukkosjohtimiin. Kohdekohtaisilla ohjeistuksilla voidaan varmistaa arvokkaiden kohteiden arvojen säilyminen.

Yhteysviranomainen eli Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on perustellussa päätelmässään todennut, että jatkosuunnittelussa tulee merkittävien kielteisten ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi käyttää olemassa olevia voimajohtoreittejä kuitenkin niin, että tehdyistä ratkaisuihin tai eri hankkeiden yhteisvaikutuksista ei aiheudu ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, luonnonoloihin tai eläimistölle merkittäviä kielteisiä vaikutuksia. Mai-seman ja viihtyvyyden osalta linjausvaihtoehtojen 2 ja 3 sekä olemassa olevan johto-käytävän väliin jää asutusta, millä voi olla merkittävää kielteistä vaikutusta maisema- ja viihtyvyysskokemukseen. Linnuston osalta kielteiset vaikutukset voivat nousta kohta-laisesta merkittäväksi, koska Katajajärvennevilla pesii Suomen kansainvälisiä vastuulajeja, ja Ahvenlamminneva ja Ärmätinneva ovat myös linnustollisesti arvokkaita koh-teita. Vaikutukset maakotkaan voivat myös olla ennalta arvioitua kielteisemmät. Vii-tasammakoita havaittiin kevään 2022 selvityksissä Katajajärven rannoilla, Katajajär-vennevilla ja Hautanevilla, jotka sijoittuvat linjausvaihtoehtojen 2 ja 3 vaikutusalu-eelle. Hankkeella saattaa olla kielteisiä vaikutuksia metsäpeuralle, Rangifer-suvun peu-rojen on todettu välttävän voimalinjoja erityisesti vasomisaikana. Hanke sijaitsee osin Perhon susireviirin reuna-alueella, mutta susi saattaa käyttää myös reviirien rajoja ak-tiivisesti. Erillisten voimajohto- ja tuulivoimapuistohankkeiden myötä muodostuvat yh-teisvaikutukset voivat lisätä kielteisiä vaikutuksia, kun moni hanke on vielä suunnitte-luvaiheessa ja yhden hankkeen ratkaisut riippuvat toisissa hankkeissa tehdyistä ratkai-suista.

Linjausvaihtoehto 3 kulkisi valtion muun luonnonsuojelutarkoituksiin varatun alueen, Katajajärvennevan läpi olemassa olevan johtokäytävän ulkopuolella noin kahden kilometrin verran. Vaihtoehto 3 kulkisi lisäksi valtion muun suojelutarkoituksiin varatun Ärmätinnevan (Helmi) puolella noin 400 metrin verran. Yhteysviranomainen on nostanut esille Metsähallituksen näkemyksen, jonka mukaan linjaa ei tulisi laajentaa suojeleluun varatun Ärmätinnevan puolelle.

Lieventämiskeinojen osalta yhteysviranomainen on nostanut esille rakennustöiden huolellisen suunnittelun ja tiedottamisen rakennusaikaisen melun vähentämiseksi, huomiorakenteiden asentamisen törmäysten estämiseksi kotkareviirin avoimilla alueilla, pylvässiijoittelun merkityksen viitasammakon esiintymispaikoilla sekä rakentamisen ajoittamisen lisääntymiskauden ulkopuolelle linnuston ja eläimistön osalta.

Valittu johtolinjaus

YVA-menettelyssä arvioituista päävaihtoehtoista on hakemukseen valittu vaihtoehtojen 1 ja 2 yhdistelmä. Valittu linjaus kulkee vaihtoehtoa 1 Katajajärven pohjoispuolelle saakka, josta linjaus yhtyy vaihtoehtoon 2. Linjausta on YVA-menettelyn jälkeen siirretty lännempään Katajajärvennevan länsiosaan perustettujen Lisä-Rantalan ja Koiviston yksityisten luonnonsuojelualueiden vuoksi, muutosalueesta on tehty uusi ympäristöselvitys. Reittimuutos eroaa YVA-menettelyssä selvitetystä vaihtoehtoista noin 3,2 kilometrin verran kulkien suurimmaksi osaksi tuulivoimapuiston kaava-alueella. Valittu johtolinjaus on esitetty tarkemmin hakemukseen liitetyissä kartoissa.

Reittimuutoksen ympäristöselvityksen mukaan reittimuutoksen alle sijoittuu kolme metsälain 10 §:n mukaista erityisen tärkeää elinympäristöä Kiviojan pohjoispuolella. Kaksi lähes kokonaan voimajohdon alle jäävistä metsälakikohteista on pienvesistöjen välitön lähiympäristö ja karukkokankaita vähätuottoisempi alue. Kolmas osittain johtoalueen alle jäävä kohde on karukkokankaita vähätuottoisempi alue. Kahteen lähes kokonaan voimajohdon alle jäävään metsälakikohteeseen hankkeella on arvioitu olevan suuri kielteinen vaikutus. Toisaalta selvityksessä on todettu, että vaikutus ei välttämättä ole kovin merkittävä laajemman alueen tarkastelussa, useimmat kohteista ovat pienalaisia ja vastaavan tyyppisiä kohteita on useimmissa tapauksissa lähialueilla muitakin. Verrattuna YVA-menettelyn vaihtoehtoon 2 reittimuutoksella vältetään negatiiviset vaikutukset luonnonsuojelualueisiin. Selvityksessä on arvioitu negatiivisten vaikutusten metsälakikohteisiin olevan pienemmät kuin vaihtoehtoon 2 haitalliset vaikutukset luonnonsuojelualueille. Muilta osin reittimuutosvaihtoehdolla ei ole todettu merkittäviä kielteisiä vaikutuksia.

LAUSUNNOT

Viranomaisten lausunnot

Halsuan kunta on todennut, että uuden sähkönsiirtolinjan tekeminen on välttämätön sähkönsiirron toteuttamiseksi suunnitelluilta sähkön tuotantoalueilta. Samalla varmistetaan myös muiden sähkön tuotantoalueiden liittämistä valtakunnan sähkönsiirtoverkkoon sähkönsiirtokapasiteetin kasvaessa.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on todennut luonnonsuojelun osalta, että koska linnustoselvityksiä ei ole tehty voimajohtoreitille, arvokasta lajistoa aiemmin toteutettujen selvitysten perusteella on tunnistettu esiintyvän erityisesti ympäröivillä suoalueilla ja vai kutuksia saattaa muodostua lentäviin maakotkiin, tulee huomiopalloja sijoittaa vähintään kaikkien avoimien suo- ja peltoalueiden yhteyteen. Rakentamistyöt tulee ajoittaa viitasammakon lisääntymiskauden ulkopuolelle ja pylväät tulee sijoittaa viitasammakoiden esiintymisalueiden ulkopuolelle. Niin ikään linnuston pesimäaikaan sekä metsäpeuran vasomisaikaan ei tule toteuttaa rakentamistöitä. Linjan alle jäävien metsälakikohteiden osalta voimajohtoreittiä tulisi suunnitella niin, että metsälakikohteiden tärkeät elinympäristöt säilyvät. Kiertämällä Kiviojan varrella esiintyviä metsäelinympäristöjä turvataan myös riittävä etäisyys perustetuista luonnonsuojelualueista. Reittimuutoksen välittömään läheisyyteen sijoittuu kaksi yksityistä luonnonsuojelualueita, joita linjaus sivuaa vain kymmeniä metrejä lähes koko matkaltaan. Mikäli metsälakikohteiden kiertäminen ei ole mahdollista tulisi selvittää toteutuskeino, joka minimoisi puuston ja metsäkasvillisuuden poistotarpeen ja kaventaisi avoimeksi raivattavaa alaa sekä mahdollistaisi puron rantavyöhykkeen kasvillisuuden säilymisen. Kivioja on vesilain 3 luvun 2 §:n mukainen luonnontilainen puro, jonka vaarantaminen vaatii lupaviranomaisen luvan. Puron ylityksen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida, että eroosion aiheutuminen vaarantaa luonnontilaisuutta ja vaatii vesilain mukaisen luvan, voimajohtoreitin toteuttaminen Kiviojaa alittamalla tulee selvittää luontovaikutuksien vähentämiseksi. Vesienhoidon osalta hankkeessa tulee ehkäistä eroosiota ja kiintoaineen joutumista uomiin, hankkeesta ei saa aiheutua esteellisyyttä vesieliöstön vapaalle liikkumiselle hankealueella. Jos virtavesiä ylitetään työkoneilla, tulee ottaa huomioon eroosioriski ja pyrkiä estämään eroosio sekä uoman rakenteen muuttuminen. Voimajohtopylväät tulee sijoittaa tarpeeksi kauaksi uomista, jottei niiden pystyttämisestä aiheudu eroosiota uomaan, uoman rantakasvillisuus tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää. ELY-keskus on todennut YVA-menettelyn perustellun päätelmän ajantasaiseksi. ELY-keskus on pyytänyt lisäselvityksiä liito-oravalle ja lepakoille, minkä perusteella hakija on laatinut erillisen 14.5.2024 päivätyn selvityksen; ELY-keskuksella ei ole ollut lausuttavaa lisäselvityksiin liittyen.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on täydentänyt aiempaa lausuntoaan eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annetun lain (768/2004, jäljempänä lunastuslupalaki) 4 §:n ympäristöllisten edellytysten ja lupamääräysten osalta. Ensimmäisenä lupamääräyksenä on edellytetty kohdekohtaista ohjeistusta YVA-selostuksen liitteessä 5 mainituille huomionarvoisille kasvi- ja luontotyyppikohteille sekä rauhoitettuille kasvilajeille, ohjeistuksella tulee osoittaa toimenpiteet haitallisten vaikutusten minimoimiseksi muun muassa pylväiden sijoittamisella, kasvillisuuden säilyttämisellä, valikoivalla raivauksella, koneilla liikkumisen välttämällä sulan maan aikana sekä kohteiden vesitalouden säilyttämisellä. Toisena lupamääräyksenä on edellytetty mainintaa Kiviojan vesilain 3 luvun 2 §:n mukaisen luonnontilaisen puron luonnontilan vaarantamisen kiellosta ilman viranomaisen lupaa, esimerkkinä luonnontilan vaarantami-

selle on mainittu puron yli ajaminen koneella. Lisäksi puron varrelle on suositeltu jätettävän vähintään valtapuuston leveyttä vastaava suojavyöhyke, jossa kasvillisuus säilytetään koskemattomana. Kolmantena lupamääräyksenä on edellytetty huomiorakenteiden sijoittamista avoimien suo- ja peltoalueiden yhteyteen linnustovaikutusten ehkäisemiseksi. Neljäntenä lupamääräyksenä on edellytetty rakentamistöiden ajoittamista linnuston, viitasammakon ja metsäpeuran lisääntymisajan (15.4.–31.7.) ulkopuolelle. Viidentenä lupamääräyksenä on edellytetty voimajohtopylväiden sijoittamista viitasammakon esiintymisalueiden ulkopuolelle siten, ettei viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja hävitetä tai heikennetä.

Etä-Pohjanmaan ELY-keskus on todennut liikenteen osalta, että lähimpien pylväiden tulee sijaita maantien 751 suoja-alueen ulkopuolella. ELY-keskuksen liikennevastuualueella ei ole huomautettavaa voimajohtolinjojen maantien ylittämisen osalta, mikäli työssä noudatetaan Liikenneviraston määräystä LIVI/44/06.04.01/2018. Luvan voimalinjan sijoittamisesta tiealueelle käsittelee Pirkanmaan ELY-keskus.

Keski-Pohjanmaan liitto on todennut, että voimassa olevassa maakuntakaavassa ei ole rajoitteita sähkönsiirron rakentamiselle esitetyllä tavalla. Liitto pitää tärkeänä, että suunnittelussa on otettu huomioon ja selvitetty sähkönsiirron vaikutusta luontoarvoihin, kuten lepakoiden ja liito-oravien elinympäristöjen osalta. Liitolla ei ole muutoin huomautettavaa hankkeesta.

Asianosaisten lausunnot

Hanke kohdistuu 32 rekisteriyksikköön. Asianomaisille kiinteistönomistajille ja käyttöoikeuden haltijoille on varattu tilaisuus antaa lausuntonsa hakemuksesta lunastuslain 8 a §:ssä säädettyllä tavalla.

Omistajat ja haltijat eivät ole jättäneet lausuntoja.

SOVELLETTAVAT LAINKOHDAT

Suomen perustuslain 15 §:n 1 momentin mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Pykälän 2 momentin mukaan omaisuuden pakkolunastuksesta yleiseen tarpeeseen täyttävästä vastaasta säädetään lailla.

Lunastuslain 4 §:n 1 momentin mukaan lunastaa saadaan, kun yleinen tarve sitä vaatii. Lunastusta ei kuitenkaan saa panna toimeen, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla taikka jos lunastuksesta yksityiselle edulle koituva haitta on suurempi kuin siitä yleiselle edulle saatava hyöty.

Lunastuslain 4 §:n 2 momentin mukaan lunastuksen hakija voi olla myös yksityisoikeudellinen yhteisö, joka osoittaa yleisen tarpeen vaativan lunastusta ja esittää luotettavan selvityksen siitä, että lunastettava omaisuus tullaan käyttämään aiottuun tarkoitukseen.

Lunastuslain 5 §:n 1 momentin mukaan lunastuslupan antaa hakemuksesta valtioneuvosto yleisistunnossaan.

Lunastuslain 10 §:n 1 momentin mukaan lunastusluvassa on yksilöitävä lunastuksen kohde. Lunastuksen kohde voidaan kuitenkin vähemmän tärkeiltä osiltaan jättää lunastustoimituksessa määrättäväksi, jos lunastus tapahtuu voimansiirtolinjan, maakaasuverkoston tai muun näihin verrattavan hankkeen rakentamista varten ja lunastuksen kohteen yleispiirteistä osoittamista voidaan pitää lunastuslupaa annettaessa riittävänä.

Lunastuslain 58 §:n mukaan, jos töiden kiireellinen aloittaminen tai muut tärkeät syyt sitä vaativat, voi hakija saada oikeuden ottaa haltuunsa lunastettava omaisuus ennen lunastuslain 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajankohtaa.

Lunastuslain 59 §:n 1 momentin mukaan luvan ennakkohaltuunottoon myöntää hakemuksesta lunastuslupan antava viranomainen.

Lunastuslupalain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan hankkeisiin, joissa tarkoituksena on rakentaa maanpäällinen jännitteeltään vähintään 220 kilovoltin ja pituudeltaan yli 15 kilometrin mittainen sähköjohto, kaasun, öljyn tai kemikaalien kuljettamiseen tarkoitettu siirtoputki, jonka pituus on yli 40 kilometriä ja halkaisija DN 800 millimetriä tai muu maanpäällinen sähköjohto tai siirtoputki, jos hankkeeseen sovelletaan YVA-lakia.

Lunastuslupalain 4 §:n 1 momentin mukaan sähköjohto ja siirtoputki on rakennettava teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisella tavalla siten, että ympäristölle ja alueiden käytölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Rakentamisesta ei saa aiheutua kenellekään enempää vahinkoa tai haittaa kuin on välttämätöntä.

Lunastuslupalain 4 §:n 2 momentin mukaan sähköjohtoa ja siirtoputkea rakennettaessa on otettava huomioon asemakaava. Alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, sähköjohdon tai siirtoputken rakentaminen ei saa vaikeuttaa alueen käyttämistä voimassa olevassa kaavassa osoitettuun tarkoitukseen.

Lunastuslupalain 4 §:n 3 momentin mukaan lunastuslupapäätöksessä on annettava hankkeesta aiheutuvien merkittävien haitallisten vaikutusten rajoittamiseksi välttämättömät määräykset johdon tai putken reitistä, hankkeen toteuttamistavasta ja ajankohdasta sekä hankkeen vaikutusten tarkkailemisesta.

VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖS

Valtioneuvosto myöntää lunastuslain 4 §:n nojalla hakijalle luvan hakemuksen ja siihen liitetyn kartan mukaisesti lunastamalla hankkia pysyvän käyttöoikeuden 400 kV sähkönsiirtojohtoa ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Halsuan kunnassa. Lunastus alkaa kiinteistöltä 74-402-6-145 Tofferi ja päättyy kiinteistölle 74-405-130-0 Kettukangas. Johdon pituus on noin 10,8 kilometriä.

Lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n 1 momentin mukaisesti vähemmän tärkeiltä osiltaan lunastustoimituksessa määrättäväksi.

Valtioneuvosto myöntää hakijalle lunastuslain 58 §:n mukaisen ennakkohaltuunottoluvan.

Hakijan on noudatettava jäljempänä esitettyjä lunastuslupalain 4 §:n 3 momentin nojalla annettuja lupamääräyksiä.

Perustelut

Lunastushankkeella on tarkoitus siirtää Kanniston tuulivoimapuiston tuottama sähkö valtakunnan verkkoon sähkömarkkinoiden hyödynnettäväksi ja se palvelee Suomen energia- ja ilmastostrategian mukaisia tavoitteita uusiutuvan energian lisäämisestä. Hankkeelle on myönnetty sähkömarkkinalain mukainen hankelupa. Tämän perusteella valtioneuvosto katsoo, että hanke on yleisen tarpeen vaatima.

Valtioneuvosto katsoo, että hakijan hakemat käyttöoikeuden rajoitukset ovat vastaaville hankkeille tavanomaisia ja lunastuksen tarkoituksen saavuttamiseksi välttämättömiä ja oikeasuhtaisia. Johtolinjaukselle ja toteuttamistavalle on laajasti selvitetty vaihtoehtoja ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Hakemukseen valittu johtolinjaus on maankäytöllisesti tehokas hyödyntäen enimmäkseen olemassa olevia johtokäytäviä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti. Johtopäätöksenä valtioneuvosto katsoo hakemuksessa esitetyn johtolinjauksen ja toteuttamistavan tarkoituksenmukaiseksi ja perustelluksi eikä lunastuksen tarkoitusta voida yhtä sopivasti saavuttaa millään muulla tavalla.

Hankkeesta yleiselle edulle saatava hyöty on todettu edellä yleisen tarpeen vaatimuksen perusteluissa. Hakija on teknistaloudellisten reunaehtojen salliessa asianmukaisesti minimoinut hankkeen haitallisia kokonaisvaikutuksia ympäristölle, alueidenkäytölle ja yksityiselle edulle ympäristövaikutusten arviointimenettelyn sekä sen perusteella valitun johtolinjauksen ja toteuttamistavan perusteella. Haittoja on ehkäisty muun muassa hyödyntämällä mahdollisimman paljon olemassa olevaa johtokäytävää, kiertämällä suojellisesti arvokkaita alueita sekä sijoittamalla pylvääit vaikutuksia lieventävällä tavalla. Valtioneuvosto toteaa, että hankkeen haitalliset vaikutukset ovat vastaaville hankkeille tavanomaisia ja lunastuksen edellytysten kannalta kohtuullisia ja hyväksyttäviä eikä rakentaminen vaikeuta alueiden käyttämistä maakunta- ja yleiskaavoissa osoitettuihin tarkoituksiin. Valtioneuvosto katsoo, että yleiselle edulle saatava hyöty on suurempi kuin yksityiselle edulle tuleva haitta eikä johdon rakentamisesta aiheudu kenellekään enempää vahinkoa tai haittaa kuin on välttämätöntä.

Hakija on hakemuksessa pyytänyt ennakkohaltuunottoluvan myöntämistä voimajohdon rakentamista varten, koska johdon rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuosina 2025–2026. Valtioneuvosto katsoo, että kiireellisyysedellytys täyttyy ja ennakkohaltuunotto-lupa voidaan myöntää haetun mukaisesti.

Valtioneuvosto katsoo Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen esittämät lupamääräykset välttämättömiksi merkittävien haitallisten vaikutusten rajoittamiseksi. Kuitenkin lupamääräyksiin 4 ja 5 on lisätty säännöt määräyksistä poikkeamiselle, jotta mahdolliset poikkeustilanteet voitaisiin huomioida kiireellisesti hankkeen aikana ilman lunastusluvan muuttamista. Lupamääräykseen 4 on lisätty poikkeamisperuste, jonka mukaan painavasta syystä valvontaviranomaisen suostumuksella voitaisiin sallia rakentaminen myös tärkeimpänä lisääntymisaikana, mikäli silloin toteutettavilla rakentamistoimenpiteillä ei arvioida aiheutuvan merkittävää haittaa metsäpeuralle, viitasammakolle tai linnustolle. Painavaksi syyksi voitaisiin katsoa esimerkiksi hankkeen sähkö- tai muun turvallisuuden kannalta välttämätön ja kiireellinen rakentamistoimenpide tai hankkeen asianmukaisen toteutumisen vaarantuminen aikatauluviivästyksen vuoksi. Lupamääräykseen 5 on lisätty maininta luonnonsuojelulain mukaisesta poikkeusluvasta, jonka perusteella voidaan poiketa tiukkaa suojelua edellyttävien lajien kuten viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämistä ja heikentämiskiellosta.

Myönnetty oikeudet

Kannisto-Honkakangas 400 kV voimajohdon pituus on noin 10,8 kilometriä. Johtoaukean leveys on 42 metriä. Johtoaukean kummallekin puolelle lunastetaan 10 metriä leveät reunavyöhykkeet, joilla kasvavien puiden korkeus on rajoitettu siten, etteivät ne aiheuta vaaraa johdolle. Rakennusrajoitus koskee koko johtoaluetta reunavyöhykkeineen.

Johdon omistajalla on sähköön ja tiedon siirtämiseen tarpeellisten johtojen, pylväiden ja muiden laitteiden rakentamista, käyttöä, tarkastamista, kunnossapitoa, korjaamista ja uusimista varten oikeus:

- 1) pystyttää ja pitää johtoaukealla sähkönsiirtojohto pylväineen, johtoköysineen ja muine laitteineen sekä tiedonsiirtoon liittyvine laitteineen,
- 2) suorittaa tarpeellisia mittauksia johtoaukealla ja suorittaa maadoituksia, joista aiheutuvat työnaikaiset vahingot korvataan erikseen maanomistajille,
- 3) pitää johtoaukea vapaana puista, vesoista ja muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi johdon käyttöön ja kunnossapitoon,
- 4) poistaa johtoaukealta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pitämisestä tai sinne pystyttämisestä ei ole erikseen sovittu,
- 5) sopivalla tavalla merkitä johtoaukean rajat niin, että ne ovat helposti havaittavissa,
- 6) merkitä reunavyöhykkeellä sekä erityisistä syistä myös johtoalueen ulkopuolella kasvavat puut, jotka korkeutensa takia saattavat olla vaarallisia johdon säilymiselle, ja kaataa tällaiset puut, jollei metsänomistaja itse huolehdi niiden kaatamisesta. Johtoalueen ulkopuolella tapahtuvasta puiden kaatamisesta aiheutuva vahinko korvataan erikseen maanomistajalle.
- 7) Johdon omistajan lukuun työskentelevillä henkilöillä on oikeus jalan tai ajoneuvolla liikkua johtoaukeaa pitkin pylväältä toiselle. Hakijalla on oikeus tätä varten tehdä sinne väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoaukealla olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä sekä käyttää hyväkseen johtoaukealle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkeamiseen jalan tai moottorikäyttöisillä taikka muilla työkoneilla ja ajoneuvoilla.

Lunastettava käyttöoikeus rajoittaa omaisuuden luovuttajan oikeuksia seuraavasti:

- 1) Johtopylväiden rakenteiden väliin ja kolmea (3) metriä lähemmäksi niiden ulkopuolelle ei saa pystyttää minkäänlaisia rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta.
- 2) Aitoja ei saa kiinnittää pylväisiin eikä tukirakenteisiin.
- 3) Ojia tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi pylväsrakenteita. Etäisyys luetaan ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.
- 4) Johtoaukealla ei saa ilman erityistä lupaa kasvattaa puita eikä pitää rakennuksia tai kahta (2) metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta. Rakennuksia ei saa rakentaa johtoaukealle tai reunavyöhykkeelle.
- 5) Reunavyöhykkeillä kasvavat puut saavat johtoaukean reunassa olla enintään 10 metriä korkeita ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mittaa korkeampia kuin puiden etäisyys on johtoaukean reunasta.
- 6) Johtoaukealla ja sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saat-
taa aiheutua vaaraa johdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

Lupamääräykset

- 1) Johdon omistajan on laadittava ympäristövaikutusten arviointiselostuksen liitteessä 5 esitettyjen arvokkaiden kasvillisuus- ja luontotyyppikohteiden sekä rauhoitettujen kasvilajien esiintymien huomioimisesta kohdekohtainen ohjeistus, joka on toimitettava lausuttavaksi valvontaviranomaiselle eli Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirastolle) ennen rakentamisen aloittamista.
- 2) Kiviojan vesilain 3 luvun 2 §:n mukaisen uoman luonnontilaista säilymistä ei tule vaarantaa ilman vesilain (587/2011) mukaista lupaa.
- 3) Johdon omistajan on asennettava voimajohtorakenteisiin lintujen törmäysriskiä vähentävät huomiorakenteet Katajajärvennevan, Purolan ja Hautanevan avoimilla suo- ja peltoalueilla.
- 4) Hankkeen rakentaminen on toteutettava metsäpeuran, viitasammakon ja linnuston tärkeimmän lisääntymisajan 15.4.–31.7. ulkopuolella. Määräyksestä voidaan poiketa, mikäli valvontaviranomainen painavasta syystä sen sallii eikä rakentamisesta arvioida aiheutuvan merkittävää haittaa kyseiselle eläimistölle.
- 5) Voimajohtopylväät ja muut rakenteet tulee rakentaa viitasammakon esiintymisaluiden (Katajajärvi, Katajajärvenneva ja Hautaneva) ulkopuolelle siten, että lajin luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n mukaisesti suojellut lisääntymis- ja levähdyspaikat eivät häviä tai heikkene. Määräyksestä voidaan poiketa, mikäli toimenpiteelle myönnetään luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen poikkeuslupa.

MUUTOKSENHAKU

Lunastuslupaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valitusaika on 30 päivää tiedoksisaannista. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Lunastuslain 87 §:n mukaan ennakkohaltuunotto-luvan myöntämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea valittamalla muutosta.

Ympäristö- ja ilmastoministeri

Sari Multala

Erityisasiantuntija

Samu Laululehto

Kopion oikeaksi todistaa

TIEDOKSI

Maanmittauslaitos
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Keski-Pohjanmaan liitto
Halsuan kunta
Hakija
Kiinteistönomistajat

LIITTEET

Valitusosoitus
Kartta
Johtoaluekuva

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteen oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi, kotikunta ja puhelinnumero
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa, asiamiehensä tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustajansa taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä valitusosoituksineen
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen perille

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisellä

tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on saavuttava valitusviranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15.

Korkeimman hallinto-oikeuden virka-aika on maanantaista perjantaihin kello 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki
käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
puhelinvaihe: 029 56 40200
telefax: 029 56 40382
sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Maksun suuruus on 610 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455/#P5>

